

OPIEKUN ZWIERZĄT

DOMOWYCH i POŻYTECZNYCH.

ORGAN

KRAKOWSKIEGO STOWARZYSZENIA OCHRONY ZWIERZĄT.

„Państwa jest obowiązkiem przestrzegać,
aby dzikość i cynizm nie znalazły w nim
przytulku, inaczej humanizm i praca stracą
zupelnie swą wartość“.

W KRAKOWIE.

Nakładem krakowskiego Stowarzyszenia ochrony zwierząt.

W drukarni A. Kozińskiego.

1889.

TREŚĆ ROCZNIKA.

I.

W sprawie ochrony ptactwa naszego przez zimę przez <i>X. A. Kromera</i>	5
Sarneczka przez <i>Dra F. Limbacha</i>	10, 18
Dziesięcioro przykazań ochrony zwierząt przez <i>Br. G.</i>	16, 123
Opowiadania o zwierzętach pożytych przez <i>Br. G.</i> 27, 35, 60, 78, 115	
O mikrobii w usługach lecznictwa	34
W jaki sposób stają się zwierzęta naszymi przyjaciółmi? przez <i>F. Chmielewskiego</i>	38
W sprawie ochrony ptactwa przez wiosnę i lato przez <i>X. A. Kromera</i>	43
Słowo do Podhalan w sprawie ochrony świstaków i kozic w Tatrach	49
Szkice z natury przez <i>Stanisława Polaczka</i>	52, 72, 101
O ochronie ptactwa przez <i>F. Chmielewskiego</i>	75
O zaprowadzeniu towarzystw ochrony zwierząt pomiędzy uczniami szkół ludowych przez <i>F. Chmielewskiego</i>	85
Alka bezlotna przez <i>Br. G.</i>	90
W sprawie ochrony zwierząt przez <i>F. Chmielewskiego</i>	97, 119
Starszym dla młodszych. Wdzięczność dziecka	113
Zdania o wiwisekcjach	129
Kura czerwona przez <i>Br. G.</i>	132

II. Przyroda w pieśni.

Ptaszek w zimie przez <i>F. Chmielewskiego</i>	4
Wiec bocianów przez <i>M. Rybowskiego</i>	21
Żale wróbelka przez <i>Fr. Marca</i>	49
Powitanie bociana	59
Koncert przez <i>F. Chmielewskiego</i>	70
Ptaki domowe przez <i>S. P.</i>	89
Łan zbożowy przez <i>F. Chmielewskiego</i>	127
Myśli <i>Józefa Chmielewskiego</i>	35, 54, 93, 153, 163

III. Towarzystwa ochrony zwierząt.

Ze spraw Krak. towarzystwa ochrony zwierząt	31, 83
Z walnego zgromadzenia Krak. Stow. ochr. zwierząt	87
Władza a Krakowskie Stowarzyszenie ochrony zwierząt	138
Stowarzyszenia majowe	40
Jeszcze ze Skandynawii	41
Towarzystwa ochr. zw. w Zjednoczonych Stanach Północnej Ameryki	67
Kongres tow. ochr. zw. w Dreźnie	139
Wiedeńskie tow. ochr. zwierząt	140
Rys czynności X. kongresu międzynarodowego towarzystwa ochr. zw. w Dreźnie i 50-letniego jubileuszu istnienia dreźnieńskiego tow. ochr. zw., odbytego w Dreźnie od 10—13 czerwca r. 1889	148

IV. Z życia zwierząt.

Z życia psów przez <i>Ż. Chmielewskiego</i>	56
Kret oznajmia zmianę powietrza	93
Kot	95
Przyczynki do psychologii zwierząt przez <i>Br. G.</i>	106
Rozum psa. Pies zbawcą. Usłuszny pudel. Zmyślny pudel	134
Wróbla pomoc. Śmiałość wróbli	135
Ciekawy fakt inteligencji zwierząt Miłość bliźniego wśród ptaszków	136
Czy zwierzęta się rozumieją	137
Bobry. Połów jaskółek	142
Oswojona mysz. Działanie elektryczności na zwierzęta	143

V. Psy.

Psy w Niemczech	51
Wścieklizna	155
Chwytność psów na sznur	157
W sprawie psów pociągowych	165
Jak należy zapobiegać wybuchowi wścieklizny u psów	170

VI. Dręczenia zwierząt.

Jak ochraniają ptactwo w ogrodzie salinarnym w Wieliczce	129
Dręczenie ryb przy łowieniu przez <i>Ż. Chmielewskiego</i>	145
Dręczenia zwierząt, a przedewszystkiem gęsi	163
Rytualne rzeźnię bydląt (Schechita) przez <i>F. L.</i>	166

VII. Ustawy i rozporządzenia.**a) Monarchiją austryjacko-węgierską.**

Zakaz dręczenia zwierząt w ogólności	13
O właściwości władz do postępowania karnego w przypadku sposprzeżonego dręczenia zwierząt	14
Zakaz dręczenia koni w ogólności	15
Zakładanie sideł	15
Łowienie zwierzyny na sidła	15
Kalendarz myśliwski . . . 15, 32, 64, 96, 112, 144, 160, 172	

b) Zagraniczne.

Ustawy ochrony zwierząt w Zjednoczonych Stanach Pół- nocnej Ameryki	67
Jak indziej ochraniają ptaki!	128

VIII. Rady gospodarskie i weterynarskie.

Bądźcie ludzkimi przy zabijaniu zwierząt!	25
Przyrządy do odurzania świń, cieląt i owiec	55
Przykład godny naśladowania	94
Dla właścicieli ogrodów i parków	95
O kilku szkodliwych i pożytecznych owadach przez <i>H. M.</i> .	105
Środek przeciw wściekliznie. Biegunka u cieląt	141
Temperatura w oborach	141
Choroba drobiu	142
Odezwa do Pań i Gospodyń w sprawie zabijania ryb	171

IX. Nekrologija.

Henryk Bergh	23
Każmirz hr. Wodzicki	161

X. Rozmaitości.

Odezwa	1, 17, 33, 65, 161
Do Członków	2
Pawilonik dla orłów i sępów	64
Fundusz nagród i fundusz na budowę pawilonu dla ptaków w zwierzyńcu Parku Krakowskiego	65, 111
Koszyczki szpagatowe	95, 112
Ofiarność na cele publiczne za granicą a u nas	153
Pamiętajcie o ptaszkach	160, 172
Nowi członkowie	64, 96, 112, 160
Literatura	143, 144, 158